

mozgási szabadságának megkötöttségét.

A német imperializmus a Balkánon sokkal veszedelmesebb ellenfele Itáliának, mint a francia. A francia imperializmus gyöngesége a Balkánon abból áll, hogy annak ellenére, hogy állandóan kölcsönökkel látja el a Balkán-államokat, Franciaország nem képes mezőgazdasági produktumait igénybe venni. Ezek a termények ugyanis jórészt Németországba, Ausztriába, Csehszlovákiába és Olaszországba vándorolnak, államokba, amelyeknek agrárimportra van szükségük. Ha Németország Ausztriát bekebelezné, akkor annyi mezőgazdasági produktumot tudna a Balkán-országból importálni, hogy a Balkán kénytelen lenne egész ipari szükségletét Németországból vagy a vele szövetséges kisebb ipari országokból fedezni. A Balkán és a dunai államok már ezen a réven is a német befolyás vérkeringésébe jutnának.

Az olaszok tehát nagyon jól felismerik az osztrákok bekebelezésének veszedelmét és sajátjukból kiévezni a fasiszta Olaszország idegességét. A Lavaro Faschista például egész nyíltan megvádolja a német kormányt azzal, hogy lemondott kettő expanzív politikájáról és most már „Délkelet felé” gravitál.

Egyelőre a játszma az olasz és a német fasiszmus között folyik. Az olasz fasiszmus a Corriere de la Serra egyik cikkében mondja el erre vonatkozó koncepcióját: „Az egyszerű és nyugodt gondolkodás — írja az idézett újság — meggyőződhetné német barátainkat arról, hogy Mussolini álláspontja az osztrák kérdésben a legokosabb. A németek jól tennék, ha alárendelnék magukat Mussolini koncepciójának. Ebben az esetben a mai Németország maga mellett találna bennünket. Ha azonban nem redelnék alá magukat — akkor a német nemzeti kormány hiába keresne bennünket oldala mellett.

A német fasiszmus ugyanis nehezen érti meg Mussolini bölcs álláspontját és sehogy sem találja ezzel az állásponttal megegyezőnek a német érdekeket. A német fasiszmus ugyanis falánk és nehezen lehet megértetni vele, hogy Ausztria fölött ne ő, hanem Olaszország rendelkezzen. Annyi tény, hogy ma az osztrák határon az olasz és német fasiszmus nem áll szövetségesként egymás mellett, hanem inkább farkasszemmél néznek egymásra.

Hogy ez hogyan fog végződni, azt nehéz előre megjósolni. Egy német történetíró a háború előzményeiről írva, összefoglalóan mondja: „Mindnyájan be akarták csapni és meg akarták félemlíteni egymást. Addig bíóffoltak, míg egyszerre csak azon vették észre magukat, hogy háborús állapotban vannak”.

— Nagy pompával ünneplik Bécs május elsejét. Bécsből jelentik: Schmitz polgármester tegnap közölte, hogy május elseje a jövőben Bécsben népiünnep lesz. A napot a kormány és az egész város páratlan pompával ünnepli meg, mert a májusi ünnepély régóta tipikus bécsi, nem pedig szociáldemokrata ünnepély volt.

Vadnai — Márkus Alfréd — Békeffi zenés komédiája a

Tisztelt Ház!

Billér Irénnel, Rádayval, Kabosai, Gózonnal, Székely Lujzával, Kováts Terussal és Z. Molnárral a főszerepekben példátlan sikert arat a budapesti!

Magyar Színházban

Színrekerül minden este és vasárnap délután új, mérsékelt helyárral. Jegypénztári telefon: 33-3-33.

Select Muzgó OROSZORSZÁG DÉMONA Select Muzgó

Főszerepekben: LIONEL JOHN-ETHEL BARRYMORE és DIANA WYNYARD.

Következő műsor:

A milliomos tükárnője

Rendkívül izgalmas kalandorfilm, főszerepben: BRIGITTE HELM.

Kétszer annyit kérnek a külföldi hitelezők, mint amennyit a román kincstár fizethet

A külföldi szakértők — román vélemény szerint — a külföldi hitelezők nyomására állapították meg a 2 milliárd 100 millió lejes annuitást. A jelentéktelen engedményeket is csak egy évre akarják megadni a külföldi hitelezők

Bucuresti, április 10. Beszámolt már arról az Új Kelet, hogy a külföldi hitelezőkkel való tárgyalások nem fejeződnek be olyan hamar, mint ahogy azt várták és valószínű, hogy a meg egyezés nem lesz megvalósítható május elseje előtt, holt az április elsején esedékes szelvények kiegyenlítését a kormány május elsejére halasztotta el. A nehézségeket a külföldi szakértők véleménye okozza, mely olyan konklúziókat állított fel, hogy Románia eleget tudna tenni a külföldi kölcsönök folyósításakor vállalt kötelezettségeinek. Ezekre a konklúziókra támaszkodva, a külföldi hitelezők csak jelentéktelen engedményeket akarnak adni Romániának és ez a felfogás alakult ki az összes eddigi konferenciákon is.

A hitelezők megbízottjai a külföldi szakértők véleményezése alapján azt állítják, hogy Romániának a helyzete korántsem olyan súlyos, mint aminőknek azt hivatalos körök állítják és tudna fizetni a fennálló adósságának terhére évi 2 milliárd 100 millió lejt. Ha ehhez az összeghez hozzáadjuk a belső adósságok szelvényeinek fizetésére szánt 800 millió lejt, a belső és külföldi közterhek évi annuitása 2 milliárd 900 millió lejre rúgna.

A román bizottság azonban nem látja a helyzetet ugyanilyen módon. Mert igaz az, hogy a külföldi szakértők bizonyítékokat hoznak fel arra vonatkozólag, hogy Románia 2 milliárd 100 millió lejt fizethet évente, de nem kevésbé igaz az is, hogy a szakértők megállapításait a helyszínen fektették le és azok meg is felelnek a valóságnak, de a következtetéseket már Párizsban vonták le és itt a hitelezők képviselőinek befolyására állapították meg az évi annuitások összegét. A román bizottság véleménye tehát az, hogy a külföldi szakértők konklúziói nem teljesen objektívek és azok a hitelezők képviselőinek álláspontját tükrözik vissza.

A román bizottság ugyanis éppen a külföldi szakértők megállapításai alapján úgy vélték látni, hogy az ország büdgetje csak 1 milliárd lejes évi annuitást bír el, melyhez hozzájárulna a belső adósságok kuponjainak fizetésére szolgáló 800 millió lejes megterhelés. A román bizottság tagjai ilyen tartamu ajánlatot terjesztettek a külföldi hitelezők elé, szemben a már fentebb ismertetett, 2 milliárd 100 millió lejes véleménnyel.

A külföldi hitelezők a román bizottságnak ezt az ajánlatát visszautasították és egyelőre ma még a visszautasítás álláspontján állanak. Román pénzügyi körök véleménye szerint azonban ez nem jelenti azt, hogy később el ne fogadják. Annál is inkább, mert a külföldi hitelezők tökéletesen értesülve vannak arról, hogy Románia május elsején nem fogja kifizetni az április elsején esedékessé vált annuitást, mely

re a kincstár nem tartalékol megfelelő összeget.

Még egy nehézsége van a tárgyalásnak, amelyet át kell még hidalni. És pedig meg kell állapítani az időtartamot, ameddig a román kormány az általa kért engedményt fizetni fogja. A hitelezők ugyanis csak egy évre hajlandók a fent ismertetett jelentéktelen redukeciókat is megadni, hogy azután Románia tovább is a kölcsönszerződés

LINOLEUM,

viaszosvászon terítők

BUTORSZÖVET,

matrachuzatok

FÜGGÖNYKARNISOK,

futószőnyegek

BOSKOVICS TESTVÉREK szaküzletében

Cluj, Str. Regina Maria 15. Telefon: 910.

Modern kivitelt, gazdaságos, olcsó árak

Insultt egy amerikai gőzös fedélzetén Amerikába szállítják

Roosevelt aláírta az elfogató parancsot Insull ellen

London, április 10. Roosevelt elnök aláírta az elfogatóparancsot Insull ellen s aláírta azt a rendeletet is, hogy Insull Sámuel az Egyesült Államokba kell szállítani. Az egykori esikagói trösztfejedelmet az isztambuli helyettes konzul kíséri az Egyesült Államokba.

Ujabb sztambuli jelentés szerint az Executif amerikai gőzös a kikötő előtti horgonyoz. A hajókapitánya megbízást kapott arra, hogy Insull fedélzetére vegye és elszállítsa Amerikába.

Már megint „döntő fordulatot” ígérnek a Prince-ügyben

A nyomozó rendőrtiszt a gyilkosok cinkosa?

Párizs, április 10. A Prince-gyilkosság nyomozásával megbízott Bony rendőrfelügyelőt telefonon visszahívták Párizsba, ahol állítólag új utasításokat kapott. Bonyt a francia sajtó részéről heves támadások érték és azzal is meggyanúsították, hogy egy gyékényen árul az igazi gyilkosokkal.

Bony kijelentette, hogy nem törődik a támadásokkal és folytatja nyomozását. Ma még erősebb az a meggyőződése, hogy a legutóbbi letartóztatott Lussatz, Carbone és Spirito Prince gyilkosai. Nem számít az, hogy mind a három alibit igyekeztek bizonyítani, mert adataik több tekintetben ellentmondók. A kérdés csak az, hogy hamarosan sikerül ezt a kérdést is megoldani. Már talált is egy nyomot, amely

ről azonban még nem akar nyilatkozni. Reméli, hogy mintegy két hét alatt befejezi nyomozását és megdönthetetlen bizonyítékokat sikerül szereznie a három letartóztatott és felbújtó bűnös ségéről.

— Tisztújítás a dési izr. hitközségben. A napokban tartotta a dési izr. hitközség rendes évi közgyűlését, amelyen a következő vezetőség lett megválasztva. Elnök Ordentlich Ferenc, alelnök Gottlieb József, gondnokok: Rosenczweig Mór és Gelb József, pénztárnok Legmann Mendel, gazda Klein Samu. Az ötösbizottság tagjai a következők lettek: Weinberger Jónás, Edinger Adolf, Glück Márton, Schléssinger József, Holländer Lázár.

Elismerten elsőrangú munkát szolid áron készít

Roth cipész

Cluj, Memorandului 9.

Vidéki megrendelésnél mértéknek egy használt cipő beküldése elegendő

Mit törv

Dr. Fischer

Cluj, április 10. április 7-i sz. é. etbe is lép törvény. Az szentesítés t. kozat, amely alkalmává t. ni, hogy sz. szánva a h. viszony rend. vántos is, h. kérdésnek a. gyon probl. élet szükség. és nem fog. ötödik adóssá. önösen a. mutat fel hi. erős mozgól. sok között, l. dosítását e. meghozza a. A javaslat. kalmával m. ket tett, ho. urján a lehe. tassa. Egyed. szóhoz, ame. jelentős szere. vaslatok parl. mos kisebb. melyeket a Z. javaslatok tá. kérdésben mu. mottevé ered. sok, továbbá. díjainak meg.

— Sajnála. kisemberek s. kisiparosok s. szellemi mu. peznek kivéte. sok esetben. vezetni. Ma. talanság, dalmi osztá. meg van ad. csak éppen a. szellemi mu. nagykeresked. kedelmi törv. kereskedőket. hetnek, ha a. zetőképesség. és nagybirtok. törvény igény. terhes gazda. tett kategória. lehetőségük. jait eltakarít. tesük utjábó. fog fordulni. hetős nagybi. esnek. Kiser. kérdemelt b. fogják meg. utóbbiának. arra, hogy i. ket másokra.

— Elveti. elhagyás (ab. intézkedés a. egzisztencia. hetővé Nem. vény szerenc.

— A legs. az a mostoha. vény a váro.

— A konv. kettős alap. egyik az, ho. tartozásokat. sék. Ez pedi. mint a ré. arányban va. arányban a. vagon elér. gondolat az, surjódási fe. sági terméke.

és kék

óka

kívül olcsón

EG szücsnél

dapest,

arisi ucca 3.

bitott feltételeknek te-

manyan kiküldöttjei azt hangoztatják, hogy az hosszabb periódusra csak így lesz látható. Ez a külföldi adósságok nérséklése a költségvetés fog ennek következtében Románia gazdasági érdeke. Enélkül az engedélyező tárgyalások hiátátszanak. Román pénz valószínűnek tartják. Ezen folyó tárgyalások eredményre vezetnek. E között a legmegfelelőbb fogják megtalálni.

em ki-
gaz-
vá-
zték,
csó
rak

aküzletében

gőzös szállítják

nsull ellen

uli jelentés szerint az kái gőzös a kikötő előtti hajókapitánya megbízást egy Insull fedelzetére lítsa Amerikába.

rdulatot" gyben

kosa?

g nem akar nyilatkozni mintegy két hét alatt ását és megdöntöttesít sikerül szereznie a tótt és felbujtói bűnös

a dési izr. hitközség- n tartotta a dési izr. évi közgyűlést, ame- ó vezetőség lett meg- k Ordentlich Ferenc, József, gondnokok: r és Gelb József, pénz Mendel, gazda Klein zottság tagjai a követ- einberger Jónás, Edin- k Márton, Schlésinger r Lázár.

mértéknek egy e elegendő

Mit nyújt a konverziós törvény a kisembereknek és a városi adósoknak

Dr. Fischer József nyilatkozik az adósságrendező törvény gazdasági és gyakorlati alkalmazásáról

Cluj, április 10. A „Monitorul Oficial” április 7-i számában megjelent és ezzel életbe lépett a negyedik konverziós törvény. Az ünnepélyesség, amellyel a szentesítés történt és főként az a nyilatkozat, amelyet az uralkodó a szentesítés alkalmával tett, arra enged következtetni, hogy ez a törvény utolsónak van száma a hitelező és adós közötti jogviszony rendezése kérdésében. Bármi kívánatos is, hogy ennek a sokat vitatott kérdésnek a végére pontot tegyünk, nagyon problematikus, hogy a gyakorlati élet szükségletei nem lesznek-e erősebbek és nem fogják-e szükségessé tenni az ötödik adósságrendező törvényt is. Különösen a városi adósságok rendezése mutat fel hiányosságokat, úgyhogy máris erős mozgolódás észlelhető a városi adósok között, hogy az új törvénynek módosítását érik el, amely számukra is meghozza a végleges megoldást.

A javaslat parlamenti tárgyalása alkalmával minden párt nagy erőfeszítéseket tett, hogy álláspontját módosítások útján a lehetőség szerint érvényre juttassa. Egyedül a Zsidó Párt nem jutott szóhoz, amelynek képviselői a múltban jelentős szerepet vittek a konverziós javaslatok parlamenti tárgyalásainál. Számos kisebb módosításoktól eltekintve, melyeket a Zsidó Párt a régi konverziós javaslatok tárgyalásánál elért, főként két kérdésben mutathat rá a Zsidó Párt számottevő eredményre és pedig a kisiparosok, továbbá a szellemi munkások munkadíjainak megvédése tekintetében. Az új

törvény elejtette a régi törvény erre vonatkozó intézkedéseit, úgyhogy az új törvény szerint a kisiparosok munkabérekét követelése is, konverzió alá esnek.

Megkérdeztük az új konverziós törvényre vonatkozólag dr. Fischer József volt kamarai képviselő véleményét. Dr. Fischer, aki a konverziós probléma alapos ismerője és mint ilyen a két utolsó parlamentben a konverziós javaslatok tárgyalásánál a Zsidó Párt álláspontjának képviselője volt, kérdésünkre a következőket fejtette ki:

— Miután már életbe lépett törvényről van szó, nem látom célját annak, hogy a törvényt politikai szempontból kritizáljam. Ma inkább a gazdasági szempontok és főként a törvény gyakorlati alkalmazása érdekelt bennünket. Ezekből a szempontokból fogok tehát néhány megjegyzést tenni.

— Előrebocsátom, hogy bármilyen legyen a törvény, jó vagy rossz, kívánatos, hogy a tartozások rendezésének kérdése valamiképpen végre nyugvópontra jusson. Enélkül a hitelélet normalizálódása el nem képzelhető. Ez pedig annyira általános érdek, hogy már-már hajlandók vagyunk elnézni a törvénynek egy pár alapvető hibáját is, ha nem is mondunk véglegesen arról, hogy — különösen a városi adósságok rendezése és a kisemberek súlyos terhének enyhítése érdekében — bizonyos módosításokat és kiegészítéseket kérjünk és programunkba vegyünk.

Ami az új törvényből hiányzik

— Sajnálatos, hogy az új törvény a kisemberek sorsával keveset törődik. A kisiparosok és kiskereskedők, továbbá a szellemi munkások követelése nem képeznek kivételt az új konverzió alól, ami sok esetben igazságtalanságokhoz fog vezetni. Már önmagában az is igazságtalanság, hogy minden társadalmi osztály gazdasági újjászültesére meg van adva a törvényes lehetőség, csak éppen az iparosok, kiskereskedők és szellemi munkások számára nem. A nagykereskedők — érteve ezalatt a kereskedelmi törvények vezetésére kötelezett kereskedőket — kényszerre győzséget kérhetnek, ha a gazdasági krízis folytán fizetőképességük megrendül. A gazda — kis és nagybirtokos egyaránt — a konverziós törvény igénybevételétől eltilthatja terhes gazdasági múltját. Csak az említett kategóriáknak nincs semmi törvényes lehetőségük, hogy a mult gazdasági romlójait eltakaríthassák gazdasági újjászülésük útjából. Az új törvény alapján elő fog fordulni az a furcsaság is, hogy terhes nagybirtokosok, akik konverzió alá esnek, kisemberek verejtékes munkával kiérdemelt bérért vagy munkadíjait nem fogják megfizetni, de ugyanakkor az utóbbiaknak semmi módjuk sem lesz arra, hogy így elszenvetett veszteségeiket másokra átháríthassák.

— Elveti az új törvény a vagyonelhagyás (abandon) lehetőségét is, amely intézkedés a régi törvény szerint számos egzisztencia megmentését tette volna lehetővé. Nem hiszem, hogy ez az új törvény szerencsés ujitásai közé tartozzék.

A városi adósságok rendezése

— A legsúlyosabb hiba mindenesetre az a mostoha bánásmód, amelyben a törvény a városi adósságokat részesíti.

— A konverziós törvények általában kettős alapgondolaton épülnek fel. Az egyik az, hogy likvidálni kell a mult tartozásokat, hogy új hitelélet kezdődhessen. Ez pedig nem történhetik másként, mint a régi tartozásoknak abban az arányban való leszállítása útján, amely arányban a tartozás fedezetül szolgáló vagyon elértéktelenedett. A másik alapgondolat az, hogy kisebbiteni kell azt a sűrűdési felületet, amely a mezőgazdasági termékek zuhanásszerű értékcsökke-

nése folytán a különböző termelési ágak, főként pedig a mezőgazdasági és ipari termelés között, a háború után keletkezett.

— A termelési viszonyok, különösen pedig a termévények értékének elofoldása nemcsak a falusi, hanem a városi lakosságban is érzéketi szociális hatásait. Sőt, a városi lakosság egyes rétegeinek, kiváltképpen a kisegzisztenciáknak elproletarizálódása még gyorsabb tempójává vált, mint az ösfoglalkozásu falusi lakosságé. Az előbb említett szempontok tehát nem kevésbé igazak a városi adósságokkal szemben is. Az egyenlőtlen bánásmódot semmi sem indokolja tehát.

A városi adósságok nyújtott „kedvezményeik”

— Mit is nyújt tulajdonképpen az új törvény azoknak a városi adósságoknak, akik kedvezményeiben részesülhetnek?

— A törvény kedvezményeiben azok a városi ingatlanajánosok részesülnek, akiknek ingatlanjövödelme a fővárosban 60.000 lej, törvényhatósági városokban 48.000 lej és más városi községekben 24.000 lej meg nem halad; vagy pedig akiknek ingatlanjövödelme összjövödelmüknek legalább 30 százalékát teszi ki. A törvénynyújtotta kedvezmény pedig a tartozás husz százalékának elengedésében és abban áll, hogy a városi adós az így kisebbitett tartozását 6 százalék kamattal és husz félevesi részletben, tehát összesen tíz év alatt fizetheti. Ez a kedvezmény kétségkívül nem lekiósnyelhető jelentőségű, azonban a törvény egyes intézkedései folytán gyakorlati értékéből igen sokat veszít.

— A városi adósságokat ugyanis az új törvény szerint fel kell kamatoztatni a törvény életbelépése napjáig, tehát 1934 április 7-ig és pedig a megegyezéses, ennek hiányában pedig a törvényes kamattal felszámítása mellett. Ha általában évi tízenegy százalékos kamatot számítnak, úgy még az utolsó két év kamatját sem engedi el a törvény a városi adósságok számára.

— A mezőgazdasági adósságokkal szemben a törvény csak 1931 december 18-ig engedi meg a rendes kamattal felszámítását, míg attól kezdve a törvény életbelépése

napjáig csak egyszerű 2 százalékos kamattal számítható.

— Hogy ez milyen lényeges különbséghez vezet, azt egy konkrét példa világánál láthatjuk meg legjobban. Ha a mezőgazdasági adósnak 1931 december 18-án kamatokkal együtt 100 ezer lej tartozása volt, ez a törvény életbe lépése napján — minden járulékos és tőkésítés nélkül felszámított (egyszerű) két százalékos kamattal figyelembe vételével — 104.666 lej lesz ki. Ez az összeg képezi a konverzió alapját, vagyis a mezőgazdasági adós ennek felét, tehát 52.333 lejt köteles tizenhét év alatt 3 százalékos kamattal megfizetni.

— Egészen másként alakul a városi adós helyzete, akinek 1931 december 18-án kamatokkal együtt ugyancsak 100 ezer lej tartozása volt. Miután megegyezéses kamatot kell számítani a törvény életbelépése napjáig, általában joggal számíthatunk 11 százalékos kamattal, mert ennél kisebb megegyezéses kamattal addig még nem igen volt. Ezenfelül az év végén a kamatot tőkésíteni is kell, mert ezt a bankmegállapodások mindig kikötik. Ezek figyelembe vételével a városi adós tartozása a törvény életbelépése napján, kerekén számítva, 127 ezer lejt tesz ki. Ebből enged a törvény 20 százalékot (25 ezer 400 lejt), vagyis az elengedés után a 100 ezer lejes tartozás még mindig 101 ezer 600 lejt. Ezt kell a városi adós tíz év alatt huz százalékos kamatozás mellett visszafizessze.

— Láthatjuk tehát, hogy a városi adósságokra nézve a törvényadta kedvezmény nem az elengedésben, hanem a fizetési terminusban és az aránylag alacsony hat százalékos kamattal engedélyezésében rejlik. Sajnos, ez a gyakorlatban nem sokat jelent, mert a legtöbb városi adós ma annyira fizetéképtelen, hogy a fizetési részleteket nem fogja tudni betartani. Ez pedig a törvényes kedvezmények elvesztését vonja maga után. Különben is a legtöbb pénzügyet ma szívesen beéri a kamatok fizetésével. Ezzel szemben a törvény már az első fél év elteltével töketörlesztést is ír elő, ami a legtöbb városi adós mai helyzetében a lehetetlen séllyel határos.

— Súlyosbítja a helyzetet, hogy az új törvény nem tartja fenn a régi törvény azon intézkedését, amely lehetővé tette, hogy az adós a bankoknál fennálló tartozását a bank betétkönyvével vagy egyéb a bankkal szemben fennálló követeléssel beszámítás útján egyenlíthesse ki. Ez a lehetőség, a városi adósok szempontjából igen nagy előny volt és nagyon sajnálatos, hogy az új törvény ezt az életre való, igazságos és a gyakorlatban is jól bevált intézkedést elejtette.

A gyakorlati alkalmazás

— Amíg már most a törvény gyakorlati alkalmazását illeti, messze vezetne, ha ennek minden részletére kitérnék. Csak néhány fontos kérdésre mutatok rá:

— A törvény a husz holdon aluli mezőgazdasági adósságokra nézve semmiféle

formalitást nem ír elő, ezek tehát a törvény erejénél fogva részesülnek a konverziós kedvezményben, anélkül, hogy bármily nyilatkozat tételére lennének kötelezve. Ezzel szemben a husz holdon felelő mezőgazdasági birtokosok és a városi adósok csak az esetben részesülhetnek a törvény kedvezményeiben, ha május 7-ig a törvényben előírt formáságok betartása mellett nyilatkozatot adnak be az illetékes bírósághoz, hogy a konverziót igénybe venni kívánják. Ez a terminus döntő jelentőségű, mert ha valamelyik erre kötelezett adós nyilatkozatát idejében be nem nyújtja, a törvény minden kedvezményét elveszti.

— Elvileg a törvény a leszállított tartozások erejénél fenntartja a jelzálogjogokat és egyéb biztosítékokat, azonban az adós vagyonának értékesítéséből befolyó összegek felosztásánál erre még sincs kellő tekintettel. Ennélfogva gyakorlatilag a jelzálog rangsora az előbb bekebelezett hitelezők javára előnyt nem jelent. A törvény intézkedései különben e tekintetben hiányosak, úgy hogy a gyakorlati alkalmazás terén bizonyára számos vita és nehézség fog felmerülni.

— A hitelezők és adósok közötti megegyezést a törvény elvileg szintén megengedi, de kizárja azt, hogy a törvény által engedélyezett adósságleszállítás és kamatteltekintésben az adósa terhebb megállapodás jöhessen létre. Miután a rangsorban előbb bekebelezett jelzálogos hitelezők nem fognak önként beleegyezni abba, hogy az utánuk következő vagy éppen be sem kebelezett hitelezőkkel egyenlő elbánásban részesüljenek, valószínű, hogy ilyen megegyezések a legtrikább esetek közé fognak tartozni. Helyesebb lett volna fenntartani a régi törvény rendszerét, amely az adós és hitelező közötti megegyezésnek sokkal tágabb teret nyújtott.

— Meglepetésszerű a törvénynek azon intézkedése, hogy azok a kényszerre győzsé alatt álló bankok, amelyek alavették magukat a törvény intézkedéseinek és leg alább 15 százalékos konverziós követelésük van, öt évig egyetlen részletet sem kötelesek fizetni a kényszerre győzsé által megállapított kvótából. Ez az intézkedés, amely nyilvánvalóan néhány kényszerre győzsébe jutott nagybankot favorizál, számos kisegzisztenciát tesz tönkre, mint hogy elveszi a lehetőségét annak, hogy öt éven belül betéteik töredékeihez jussanak. Ez is olyan intézkedés, amely sür gős módosításra szorul.

— Egyébként meg kell még várjuk a törvény életbeléptetési rendeletét is, amely még sokat javíthat egyes tökéletlen intézkedéseken.

A tiszaszilári vérvád, Eötvös Károly örökbecsű műve „A nagy per, mely ezer éve folyik s még sincs vége” 3 kötet, 1000 oldal 500 lej helyett most 99 lej Lepagenál Cluj. Kérjen ingyen „Judaca” jegyzéket Lepagettől.

SPORT

A Soroksár lelépte a NAC-ot, de elbánt a Crisanaival is

Vesztett a Nemzeti az Universitateával szemben. A Ripensia nyerte a bukaresti körmérkőzést

Vasárnap

Nemzeti—Romania 3:1 (0:1)

Cluj, április 10. (Az Uj Kelet tud.) A közönség nem mutat nagy érdeklődést a Nemzeti játékaiban, mert csak gyér számban volt kíváncsi a budapesti profik első mérkőzésére. Így állnak fel a csapatok:

Nemzeti: Csikós, Flóra—Tomba, Balog—Odry—Belcsik, Tuli—Szenes—Bihámi—Szecsei—Vajda.

Romania: Munteanu II., Doei—Krishofer, Felecan—Criza—Muresan, Coborzan—Farkas (Bindász)—Pop—Felecan II. (Muntean)—Capusan.

A mérkőzés első félidője igazolni látszik a közönség távolmaradását. A Nemzetitől semmit se látni, bár akad gólhelyzet, a csatársorban nincs élet és hiányzik a lövőkészség. Ezzel szemben a Romania elfogadhatóan jó, de Farkas nem tudja megtalálni a helyét a csatársorban és sok helyzetet ront.

A 30. percben a kitűnő Coborzan el-fut, pontosan beadott labdáját Muresan szerzi meg, aki beteszi. 1:0.

A második félidőben a Nemzeti tempót diktál és megmutatja, hogy nem méltatlanul foglal helyet a magyar első profivilágban. Egyik támadást a másik után vezeti a kolozsvári kapuhoz.

A 25. percben Balog egyenlít 1:1. A 29. percben Vajda beadását Bihámi értékesíti: 2:1. A 30. percben Bihámi szökik, Doei csak faultolna, de már gól, 3:1. Öt perc alatt három gól.

A hátralevő idő egyetlen kiemelendő eseménye a 38. percben történik: kapura lött labdára helyezkedik Munteanu kapus, Vajda lendülettel szalad és akadályozza a védésben. Munteanu megszerzi a labdát, miközben inzultálja a budapesti játékost. Czinczár bíró figyelmezteti a sportszerűtlen kapust. Nemzeti főlénnyel ér véget a mérkőzés.

Avram-Iancu—Unirea 3:1 (1:1).

Belföldi eredmények

Bukarest. Ripensia—Kispest 4:3 (3:0). Unirea-Tricolor—Transilvania (Arad) 8:3 (3:2). Előrehozott kupamérkőzés.

Temesvár. Kinizsi—NAC 2:2 (2:1). Meglépetés.

Nagyvárad. Soroksár—Crisana 3:1 (1:1). A második magyar profilig első helyezettje gyönyörű futballt játszott és általános vélemény szerint a Ferencváros játéka óta ilyen szépen futbalozni nem látak Nagyváradon.

Hétfő

Universitatea—Nemzeti 2:1 (0:1)

Cluj-Kolozsvár, április 10. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti—Universitatea mérkőzés úgy indult, hogy ezuttal sima, sportszerű mérkőzést kap a nagyszámú közönség, Sajnos, ezuttal bírói tévedések rontották el azt az illúziót, amelyet a hétfői mérkőzés keltett volna. Így álltak fel a csapatok:

Nemzeti: Csikós, Flóra—Tomba, Balog—Odry—Belcsik, Tuli—Szenes—Bihámi—Szecsei—Vajda.

Universitatea: Sepsi, Ghilezan—Sfera, Gain—Dobosan—David, Sarbu—Ploesteanu—Sepi—Orza—Surlasiu.

Az U kezd és támad. A Nemzeti ellen-támadásba lendül és már meg van a gólhelyzet is, de Szenes két lépéssel a Sepsi kezébe lö. Közben Sfera megsérül és ki-áll, de hat perc múlva visszajön.

A 30. percben születik a mérkőzés első gólya: Tuli vezeti a labdát, el-fut Sfera mellett, ideálisan centerezett labdáját Odry csipi el, aki pilla-nat alatt továbbítja. Sepsi hiába vetődik. 1:0.

A 38. percben kornert ér el az U. A mezőnybe került labdát Csikós jóérzéssel

Arad. Szeged—Gloria CFR 3:2 (0:1). Izgalmas mérkőzés. AMTE—Olimpia 2:2 (2:1).

Lugos. Diósgyőri VTK—Vulturii 3:1. Nemzetközi.

Resica. TMTE—UDR 0:0.

Marosvásárhely. MMTE—Törökvis (Nagyvárad) 2:1 (2:1). Megnem érdemelt győzelem.

Brassó. BMTE—Izvorul 2:2 (1:0). Gloria—Suburgiu 3:2 (2:1). A mérkőzés botrányba fulladt.

Szatmár. Barkochba—Törökvis 0:0. Bajnoki.

Szinérváralja. SzSE—Szinérváralja 2:0 (1:0). Bajnoki.

Szamosújvár. KMSC—Sparta 3:2 (1:0).

Külföldi eredmények

Budapest. Ferencváros—Hungária 4:1 (1:0). A magyar derbit a kitűnő formában levő Fradi nyerte Sárosi (3) és Móri góljaival. A Hungária gólját Dudás lötte. Budai 11—Somogy 2:0. Újpest—Boeska 1:0 (0:0).

Bécs. Admira—WSC 2:1 (1:0). FC Wien—Rapid 2:1 (1:1). Hakoah—Wacker 4:4 (0:1).

Prága. A Slavia—Sparta bajnoki mérkőzés 2:2 (0:0) arányban döntetlenül végződött. A bajnokságot a Slavia nyerte meg egy ponttal a Sparta előtt.

A budapesti HTVK nemzetközi kardvívó versenyt Gerevich nyerte meg hét győzelemmel. 2. Kovács, 3. Rajcsányi, 4. Timár, 5. Köszegi, 6. Idrányi, 7. Garai, 8. Kabos, 9. Suski lengyel.

Algír. A III. ker. FC tegnap 3:0 (1:0) arányú vereséget szenvedett Algír válogatottjától.

Mi hír a futballvilágbajnokság frontján

Tel-Aviv. Egyiptom—Palesztina válogatott 4:1 (4:0). A fiatal, fejlődésben levő palesztinai zsidó futballsport még nem tudta megállni a helyét a világbajnokság erőpróbáján. A magyar válogatottat is legyőző Egyiptom válogatottjával szemben elért 4:1-es eredmény így is hízogó.

Amszterdam. Hollandia—Irország 3:2 (1:1).

Brazília a világbajnoki 16-os döntőben. Rio de Janeiroból jelentik: A világbajnoki selejtezők II. csoportjában Brazília Peruvál került szembe. Peru lemondta a selejtezőt és így Brazília küzdelem nélkül utazik Olaszországba.

fogja. A 43. percben Tuli sarokrugásába Gain beleiép: majdnem öngól, szerencsére csak korner. A Nemzeti támadna, de a bíró sipja a mérkőzés félidőjét jelzi.

A második félidőben nagyszerű játéka kezd az U. de a Nemzeti sem hagyja magát. Kétszörös veszélyes támadások teszik a mérkőzést élvezhetővé. A Nemzeti vezet támadást, Dobosan a 16-oson belül a labdát kézbe akasztja, a bíró nem látja és a Nemzeti nem reklámál. A 14. perc hozza a mérkőzés legszebb akcióját.

Henc miatt megítelt szaladrugásnak áll neki Seps, gyönyörű lapos lövést ereszt meg, amelyet Csikós a levegőben huszra fog meg.

Hatalmas taps jelzi a közönség tetszését. A 18. percben Seps egy lépéssel toronymagasan lö fölé.

A 22. percben Sepitől indul a labda, Orza veszi át, ez kitész Ploesteanut, aki ahogy elő van írva, teszi be. 1:1.

A 30. percben a kitűnő Bihámi előreléte, a labdát Seps kéri, a befutó Vajda beteszi. Gólnak látszik, azonban

Sepsi lesállást reklámál és a bíró kapukirugást ítél.

A 40. percben támadásban van az U. Seps gyenge lövést ereszt meg 18 méterről, Csikós fogja. Seps gólt reklámál és nagy meglepetés: a bíró megadja.

A mérkőzést így 2:1 arányban az U nyeri.

KMSC—Gloria 6:1 (1:1).

Sikerrel zajlott le a brassói Ivria országos asztalitenisz versenye

Brassó, április 10. (Az Uj Kelet tud.) Az Ivria országos asztali teniszversenye a legnagyobb siker jegyében zajlott le, melyért elismerés illeti a rendezőségét. A verseny részletes eredményei a következők: Csapatverseny: 1. Ivria A, 2. Aurora Bukarest, 3. Makabi Nagyvárad. Férfi egyes: 1. Schapira Anora, 2. Gutmann Makabi. Ifjúsági egyes: 1. Steiner Makabi, 2. Weisz Ivria.

Belföldi eredmények.

Bukarest. Ripensia—Venus 7:2 (2:1). Kispest—Unirea-Tricolor 0:0. Seifert egy 11-est nem tudott érvényesíteni. Ale Popescu térdficamodást szenvedett.

Nagyvárad. Soroksár—NAC 5:1 (2:0). A Soroksár megismételte vasárnapi szenzációs játékát és könnyen győzött ellenfele ellen. A gólokat Zimonyi (2), Pál (2) és Vadász lötték. A NAC vigaszgólját Rónai tette be.

Arad. A rendőrség a vasárnapi izgatott atmoszféra miatt nem engedélyezte (?) a Szeged FC—AMTE mérkőzést.

KÖZGAZDASÁG

Milyen újításokat tartalmaz az új forgalmi- és luxustörvény

Bucuresti, április 10. Mint az Uj Kelet annakidején előre jelezte, április 1-én életbe lépett az új fényüzési és forgalmi adótörvény. Az új törvény két csoportba osztja az összes terméket.

Az A. csoportba tartoznak a luxusadó alá eső cikkek, amelyek eddigi 16 százalékos adókulcsát 15 százalékra mérsékeltek. Minthogy eddig az ezen listába eső cikkek legtöbbször a félgártmányt is luxusadó alá vonták a tényleges luxusadó, a legtöbb cikknél 33 százalékról 15 százalékra csökkent. Igen fontos a törvénynek az az intézkedése is, hogy azoknál a cikkeknel, amelyek nyersanyaga szintén luxusadó alá esett és a luxusadót már a nyersanyagnál megfizették, a készgártmány után csak rendes 24 százalékos forgalmi adó fizetendő. Minthogy ezek a cikkek az előző törvény alapján három fázisban adóztak, az új törvény két adófázist szüntet meg, vagyis az eddig — három fázisban — összesen fizetett 49 és fél százalék luxus- és forgalmi adó fizetendő.

Minthogy az előző törvény számos olyan cikket az A. listába sorozott, amely a valóságban nem luxuscikk, az új törvény ezeket a cikketek kiemelte az A. listából és a B. listába helyezte át, ami által az A. listába sorozott cikkek száma egyötödrel csökkent.

A B. listába a nélkülözhető fogyasztási cikketek sorozták, oly módon, hogy az azelőtti B. listába sorolt cikkeknek majdnem a felét kihagyták belőle, viszont növelték az A. listából átminősített cikkekkel. Itt az eddigi 11 százalékos kulcsot 10 százalékra mérsékeltek, a közbeeső fázisokat eltörölték, vagyis a csökkentés aránya itt is azonos az A. listába sorozott cikkeknel eszközölt csökkentés arányával. A régi B. listából kihagyott cikkek átminősítésénél figyelemmel voltak arra, hogy a belföldi ipar által termelt cikkek közül csak a kimondottan luxus cikkek után fizessék ezt az adót is.

A C. listába kizárólag azokat a cikketek sorozták, amelyek azelőtti a B. listában és részben az A. listában szerepeltek. E cikkek túlnyomó részét a

Temesvár. ILSA—AAC 3:1 (2:1). Resica, ATE—RMTE 3:1 (2:1). TMTE—UDR 1:1 (1:0). Szatmár. Törökvis—Kolping 4:1 (0:1) SzSE—Barkochba 3:1 (0:1). Nagykároly. Victoria—Törökvis 3:0 (1:0).

Nagybánya. Nagybánya válogatott—Szatmár kombinált 7:0 (3:0).

A szatmári Olimpik vasárnap Huszton (Csehszlovákia) a város válogatottjától 4:1 arányban vereséget szenvedett, míg hétfőn Munkácsan az MTE-t 4:2 arányban legyőzte.

Sporthirek

Az Erdélyi Makabi organizációs közleménye. F. évi április 15-én lesz megtartva Bukarestben a romániai Makabi szervezet közgyűlése a Str. Dr. Iuliu Baras 15 alatti helyiségben. Csak azon egyesületek képviselhetik magukat, amelyek a kötelező díjakat megfizették.

Sonja Hennie és Karl Schaeffer mű-Nemzeti — Universitatea revánsmérkőzés lesz csütörtökön délután fél 6. kor a kolozsvári sporttelepen.

Soroksár csapatával tárgyalások folynak egy kolozsvári mérkőzés ügyében. Ha sikerül megállapodni, akkor vasárnap itt játszik, valószínűleg az U ellen. koresolyázó világbajnokok amerikai városokban turáznak.

A KAC vívógárdája április 22-én revánsmérkőzésre látja vendégül a budapesti Pénzügyi Sportegyesület Ligájának válogatott kardcsapatát. A mérkőzésre a kolozsvári gárda szorgalmasan készül.

Többlenygy

Nagy k

London,

egy héti egész Eur hamisító amely töl kü hamis pa fontos hamisítvá ügyesebb lyek a sz letések n kai, leng bankjegy állampap részvénye gol munk nek. A bi sóban tal Yard a le ré legjobb te ki. Kés liában let szerint e A hamisí több min fogalom

Stavi

Páris,

banda jel zalmas pa a hír me vény- és Staviskyy vel állott híreket eg nekellenél a Barrat vizsont sz szervezet tékkel egy nek szolg Intelligen Ez a fa menyezésé árasztotta

Egye

Páris,

szerint a landó meg telyén a kormány sztrájkot dezni, hog fizetések tetni fog hogy a sz zottság el Páris, szám. és kormányre tak köréb

Gy a ple

Bucures

sárnapra nagy tűz ör észrev Victoria s elhelyezet ből lángo tesítette a rendkívül lángok rö röző fábo átterjedte A földszí

Ilyen nem volt!
Ilyen nincs!
Ilyen nem lesz!

Szeressen kedves!!

Budapest legnagyobb operettsikere a

Fővárosi Operett-színházban

AAC 3:1 (2:1).
 MTE 3:1 (2:1). TMTE
 yés—Köping 4:1 (0:1)
 3:1 (0:1).
 Victoria—Törekvés 3:0
 Nagybánya válogott—
 7:0 (3:0).
 napi vasárnap Huszon
 város válogatottját
 vereséget szenvedett.
 kácson az MTE-t 4:2

Orthirek

akabi organizációs köz.
 április 15-én lesz meg-
 en a romániai Makabi
 filése a Str. Dr. Iuliu
 helyiségben. Csak azon
 viselhetik magukat,
 ó díjakat megfizették.
 es Karl Schaeffer mű-
 versítalea revansmérkő-
 sön délután fél 6.kor a
 lepen.

tával tárgyalások foly-
 ri mérkőzés ügyében.
 lapodni, akkor vasárnap
 innülleg az U ellen.
 hajnokok amerikai vá-

ardája április 22-én
 látja vendégül a buda-
 Sportegyesületek Ligá-
 kardesapatát. A mérkő-
 gárda szorgalmasan

SÁG

forgalmi-

itja elő és bár a tör-
 ető cikkeknek nevezi.
 os adókulesot állapít
 illetőleg 16 és félszáz-
 zamben. Itt az adó-
 open több, mint a fe-
 mit növel az körül-
 özbeeső fázist is eltö-
 C. listába sorolt cik-
 k adókulesa a való-
 lékről (2x11 százalék)
 lékra.

ddig is a nyersanya-
 rolva, azonban az új
 es közszükségleti cik-
 ába sorozta, ami által
 és az eddigi 1 százalé-
 0,9 százalékra mérsé-
 számos nyersanyagot
 a listából, amelyeket
 ettek a forgalmi adó
 inósítotték az E. lis.

felsorolt adómentes
 cikkek száma bővült
 minősített cikkekkel.
 el tekintettel voltak a
 ekeire és főleg arra,
 zhetetlen fogyasztási
 galmi adómen

öt lista egyikében
 tek a rendes forgalmi
 amelynek eddigi 2,5
 t 2,4 százalékra eső-
 k a cikkeknek száma
 ból kihagyott cikkek-
 kent a D. és az E. lis.
 cikkekkel A legfonto-
 tek felgyártmányainál
 a közbenső fázist.

nem volt!
 nfncs!
 nem lesz!
kedves!!
 yobb operettsikere a
Operett-
házban

Többmillió értékű magyar, osztrák, lengyel, angol, amerikai bankjegyeket és kötvényeket hamisító bandát lepleztek le Varsóban

Nagy károsodás éri az Angol Bankot. Eddig 26 embert tartóztattak le. Varsóban volt a hamisító gyár központja

London, április 10. A Scotland Yard egy hétig tartó nyomozás után az egész Európát behalózó, nagyarányú hamisító bünszövetkezetet lepleztek le, amely több mint egy millió font értékű hamisítvánnyal árasztotta el Európát fontosabb pénzügyi központjait. A hamisítványok között, amelyeket a legügyesebb vésnökök készítettek és amelyek a szakértők állítása szerint tökéletesek magas névértékű angol, amerikai, lengyel, osztrák, cseh és magyar bankjegyeket, továbbá angol és lengyel állampapírokat, különböző aránybánya részvényeket és 44.000 font értékű angol munkásbiztosító bélyegeket említenek. A bünszövetkezet első szálait Varsóban találták meg, ahova a Scotland Yard a lengyel rendőrség megkeresésére legjobb hamisítványi szakértőit küldte ki. Később a banda két vezérért Angliában tartóztatták. A varsói jelentés szerint eddig 18 letartóztatás történt. A hamisító banda egyedül Angliában több mint 300.000 font értékben hozott forgalomba hamisítványokat.

Varsó, április 10. Hivatalosan még nem közölték semmit a nyilvánossággal a leplezett állampapír- és bankjegyhamisításokról. Ugy tudják, hogy a hatóságoknak még nem sikerült nyomára jutniok a hamisító műhelynek.

de nagy a valószínűsége annak, hogy a központi gyár Varsóban van.

Londonban is folynak az ügygel kapcsolatban a további házkutatások és letartóztatások.

Londoni jelentés szerint a leplezett hamisítási ügyben az Angol Bankot nagy károsodás éri. Varsóban a letartóztatottak száma 26-ra emelkedett. A bünszövetkezet többi tagjai szökésben vannak. Az európai kikötővárosokba táviratokat intéztek személyleírásokkal s kérték a hajón távozók őrizetbevételét.

Hivatalos helyen nem tervezik a tözde bezárását, noha a hamisítások nagyarányu volta erősen zavartkeltő jelenség.

Staviskyvel voltak összeköttetésben a varsói hamisító-banda tagjai?

Párizs, április 10. A varsói hamisító-banda leplezésével kapcsolatban bizalmas párizsi politikai körökben az a hír merült fel, hogy a varsói kötvény- és pénzhamisítóbanda állítólag Staviskyval, illetőleg Stavisky ágenseivel állott összeköttetésben. Ezeket a híreket egyelőre nem erősítik meg. Ennek ellenére kétségtelen, hogy Stavisky a Barrattestvérek ügynöke volt, akik viszont szovjetellenes nemzetközi titkos szervezet szolgálatában állottak. Barra tékkel együtt ugyanennek a szervezetnek szolgálatában állott az egész angol Intelligence Service.

Ez a fasiszta szervezet. Hitler kezdeményezésére állítólag egész Európát elárasztotta német kötvényekkel, fix ka-

matozásu papirokkal, sőt hamis márkákkal is. Párizsban másfél milliárd márká értékű hamis német papír van forgalomban. A nagybankok már tudatában vannak annak, hogy ezek a kötvények hamisítványok és magánosoknak adják el azokat.

Ha ez az ügy kipattan, Párizsban olyan óriási botrány fog keletkezni, amelyhez képest a Stavisky-botrány csak halvány epizód volt.

Nem lehetetlen tehát, hogy a hamis német kötvényeket ugyanaz a varsói bünszövetkezet hozta forgalomba, melynek machinációját most leplezték. Ebben az esetben az ügyből könnyen nemzetközi, illetőleg diplomáciai botrány keletkezhetik.

Egyórás tisztviselősztrájkot sem tűr a francia kormány

Párizs, április 10. A Figaro értesülése szerint a miniszterek többsége nem hajlandó megengedni, hogy az állam tekintélyén a legkisebb esorbát is üssék. A kormány ellenzi az egyórás tisztviselősztrájkot is, amelyet azért akartak rendezni, hogy tiltakozzanak a tisztviselőfizetések csökkentése ellen és figyelmeztetni fogja az állami alkalmazottakat, hogy a sztrájk résztvevőit fegyelmi bizottság elé állítják.

Párizs, április 10. A tisztviselők létszám- és fizetéscsökkentésére irányuló kormányrendeletek az állami alkalmazottak körében nagy elégedetlenséget kel-

tettek. A postaalkalmazottak a párizsi táviróközpontban tüntetést rendeztek, amelynek következtében a távirószolgálat több órán át fennakadt. A délelőtti munkacsoport eltörölte magát az épület helyiségeiben és megakadályozta a felváltásra érkező munkacsoportot a munka átvételében. A tüntéseket a postások kommunista szakszervezetei rendezték. A postaügyi miniszter hírdetésben közölte az összes párizsi postaközpontok alkalmazottaival, hogy a rendezettség megismétlődése esetén szigorú megtorló intézkedéseket alkalmaz.

Gyújtogatás miatt letartóztatták a ploesti Victoria-szálló tulajdonosát

Bucuresti, április 10. Szombatról vasárnapra virradó éjszaka Ploestiben nagy tűz pusztított. Az ügyeletes rendőr észrevette, hogy a Romana ucai Victoria szálló épületének földszintjén elhelyezett „Carul cu bere” nevű sörözőből lángok csapnak elő. Azonnal értesítette a hatóságokat. Közben a tűz rendkívül nagy erővel terjedt tovább. A lángok rövidesen elpusztították a söröző fából készült berendezését, majd áttértek az épület többi részére is. A földszinten a sörözőn kívül egy do-

hánytőzde, gyümölcsárnyűzet és egy borbélyműhely volt elhelyezve. A katonai tüzoltóság Manea kapitány irányítása mellett megfeszített erővel látott hozzá az oltási munkálatokhoz. Minthogy azonban a tűz már a szomszédos épületeket is kikezdte, a kapitány segítségül hívta a petróleumtársaságok tüzoltócsapatát. Ugyancsak kivonult a tűzhöz a város egész helyőrsége. A lángok, miután elpusztították az épület első emeletén lévő Iunian párti klubhelyiségét, áttértek a szom-

ODOL SZÁJVIZ

- keltős célt szolgál:
1. Épségben tartja a fogakat és a szájat;
  2. Védi az egész szervezetet, mert megöli a szájban a baktériumokat.

Még a legégszesebb ember sem kerülheti el mindig és teljesen, hogy szája ne legyen kellemetlen szagú, akár azért, mert dohányozott, vagy olyan ételt evett, amely kellemetlen szaga, esetleg más okból. Ennek legbiztosabban elejét veheti, ha száját Odol-szájvízzel rendszeresen öblögeti.

Ezen okok miatt használnak az intellektuális, a felsőbb társadalmi réteghez tartozók túlnyomóan Odol szájvizet. Mert az intelligens ember tudja, mennyire fontos az egészséges száj, mert a száj a tüdőhöz és a gyomorhoz. Az Odol szájvízben egyesített erőteljes és mégis illó esszenciák, amelyek izét oly kellemessé teszik, hatásukban messze túlmennek csak a fogak tisztításán. Dezinficiálják a foghúst, az ínyt a nyelvet, mandulákat és a garatot, biztos védelmet nyújtanak mindenféle bacillussal szemben, amelyek a tüdőbe és a gyomorba akarnak hatolni.

Szájsav az az ellenség, amely a fogakat lassan szétrombolja.
 Az Odol szájvíz megakadályozza a szájsav képződését alkalikus hatása folytán.

szédos épületre, amelyben a kereskedelmi és iparkamara van elhelyezve. Az ennek földszintjén lévő Azuga-söröző, a Clasic-mozgó és a „Négy szegzón”-hoz címzett divatárnyűzet ugyan csak súlyos károkat szenvedtek, míg végre többórnyi munka után sikerült a tüzet lokalizálni. Kezdetben azt hitték, hogy a tűz a „Carul cu bere” sörö-

zében rövidzárlat folytán keletkezett. A vizsgálat során azonban a hatóságok vezetői arra a konklúzióra jutottak, hogy a tüzet gyújtogatás okozta Ennek következtében letartóztatták Iuliu Oprescu háztulajdonost, Stefan Ionescu-Cocost, a söröző bérletjét. A ház 4 millió lejre volt biztosítva.

A kisantant hivatalosan is elismeri Szovjet-Oroszországot

Románia felveszi a kereskedelmi és gazdasági kapcsolatokat is a Szovjettel. Titulescu és Litvinow genfi találkozása

Bucuresti, április 10. A péntek délutáni minisztertanács után, amelyen a király bizalmát fejezte ki a liberális kormánnyal szemben, a politikai életbe viszonylagos nyugalom következett be. A legmagasabb helyről kapott elégtétel után a kormány, ugyilátszik, nem tartja szükségesnek azt, hogy a szélső-jobboldali szervezet fölött elhangzott ítéletből adódó politikai konzekvenciákat behatóbb analízis tárgyává tegye. A viszonylagos nyugalom és a politikai helyzet stabilizálódásának bizonyítéka az is, hogy Titulescu külügyminiszter külföldre utazott. A külügyminiszter Belgrádon keresztül Genf felé veszi útját, ahol április 11-12-én, a Carentul jelentése szerint, Litvinov orosz külügyminiszterrel fog tárgyalni, Szovjetországnak a kisantant részéről való elismertetéséről.

nyitotta, a világháború óta elsősorban számolhatott be arról, hogy Románia és Oroszország között a feszültség enyhült. Titulescu most a politikai, gazdasági kereskedelmi kapcsolatok felvételéről fog Genfben Litvinovval tárgyalni. Minthogy Csehszlovákia már évek óta szoros kereskedelmi összeköttetésben áll a szovjettel, Titulescu és Litvinov közötti tárgyalásokat minden valószínűség szerint Benes cseh külügyminiszter fogja közvetíteni. Genfből Titulescu Párizsba utazik, hol április 17-én Barthou francia külügyminiszterrel fog megbeszélést folytatni

Pest szenzációja!!
ROTT,
SALAMON és STEINHARDT
 együttes fellépte a
KOMÉDIÁBAN
 Jókai tér 10. Telefon 18-0-20.
 1-2-3 pengés helyárak.

Weizmann Chaim a cionista mozgalom egységének helyreállítását követelte a cionista Actions Comité jeruzsálemi ülésén

Ussiskin a gazdasági prosperitá hátrányaira mutatott rá beszédében. Végetért az A. C. általános vitája

Jeruzsálem, április 10. A cionista világ érdeklődésének középpontjában a Cionista Világszervezet Aktions-Comitéjének jeruzsálemi ülészaka áll. Az AC tárgyalásai rendkívüli jelentőséggel bírnak az egész mozgalom jövőjére nézve és olyan határozatok várhatók a jeruzsálemi tanácskozásokon, amelyek lényeges változásokat hozhatnak a cionista mozgalom kül- és belpolitikai helyzetében egyaránt.

Az AC első ülésén az exekutívé tagjai, különböző részort-jelentéseik kapcsán az áldatlan belső harcok és pártviszályok likvidálására hívták fel a különböző csoportokat és ebben az értelemben szólaltak fel az általános vita során a klalcionista és munkáspárti AC tagok is. A Mizrahi, mint ismeretes, vallási posztuláumaihoz kötötte ellenzéki magatartásának megszüntetését, míg a revizionisták olyan nyilatkozatot olvasták fel, amely a cionista szervezetből való önkéntes kizáratásnak tekintenek.

Ilyen előzmények után érthetően nagy érdeklődés előzte meg Weizmann Chaim felszólalását az AC tárgyalásán. Tudvalevő, hogy Weizmann három éve nem vett részt a cionista kongresszus és az AC tanácskozásain és ez volt az első alkalom, amikor a Cionista Szervezet hivatalos fóruma előtt fejtette ki álláspontját.

Weizmann beszéde az AC-n

Amikor megjelent a tribünön, lelkes fogadtatásban részesült. Részletes beszámoló tartott a Jewish Agency által, a német zsidók kolonizálására létesített központi iroda munkájáról, majd rátért a cionista mozgalom belpolitikai helyzetének taglalására. Jelentésében többek között rámutatott arra, hogy mintegy 1800 néme ifjút sikerült elhelyezni a palesztinai telepeken. Sokkal nehezebb azonban a középosztályhoz tartozó elemek kolonizálása. Ezzel kapcsolatban Weizmann nagyszabású tervet terjesztett elő a középosztály kolonizációjának, mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi hitellel való támogatására és újabb földterületek vásárlására vonatkozólag.

Ezután a cionista mozgalom politikai kérdéseit érintette. Sajnálatát fejezte ki afölött, hogy éppen ma, amikor óriási lehetőségek állnak a cionista mozgalom és a Palesztina-országépítés előtt, a bomlasztó elemek egyre fenyegetőbb veszedelmek kezd urrá lenni a mozgalom fölött. Hangsúlyozta, hogy

szolidáris a Cionista Világszervezet jelenlegi exekutívéjével

majd kifejtte, hogy a zsidó bevándorlás

amely az elmúlt évben 40 ezer embert foglalt magába, a következő években nem csak, hogy el fogja érni, de meg is fogja tartani az 50 ezres szintet. Egy ilyen bevándorlás rövid időn belül lehetővé fogja tenni az épülő ország számára, hogy saját maga szerezze be szükségleteit és egyidejűleg egy egészen nagyszabású politikai program megvalósításának lehetőségét fogja megnyitni. Javasolja, hogy egy külön testületet nevezzenek ki, egy a legközelebbi kongresszus elé terjesztendő munkaprogram kidolgozására. Beszéde végén gyújtó felhívást intézett az AC tagjaihoz a cionista szervezet egységének helyreállítására.

Ussiskin rámutatott a prosperitá hátrányaira

Ezután M. M. Ussiskin, a Zsidó Nemzeti Alap elnöke, emelkedett szólásra. Beszédében a palesztinai prosperitá arnyoldalaira mutatott rá. Kifejtette, hogy a nagy gazdasági fellendülés közepette a magániniciatíva nagymérvű előretörése a nemzeti munka háttérbe szorításához vezet és ahelyett, hogy a nagy népi célok megvalósítása érdekében a nemzeti akarat kerékedne felül, kiesnyes napi gondok bénítják meg a mi munkánkat. Az a veszély fenyeget, hogy Palesztinában egy a diaszporához hasonló gazdasági gettó alakul ki, ha idejében nem tesszük meg a szükséges óvintézkedéseket. Ez a veszély főleg azért fenyeget, mert hiányoznak a nagy nemzeti földvásárlások. Az elmúlt évi 40 ezer bevándorlóval szemben mindössze 16 ezer dunam nemzeti földet szereztünk, holott a lehetőségek sokkal nagyobb kiterjedésű földvásárlásokat engednek meg.

Az általános vita utolsó szónokai Berl Katznelson és Kurt Blumenfeld voltak. Katznelson hosszulejratu földvásárlási kölesön felvételét, valamint a Zsidó Nemzeti Alap erősítését követelte. Súlyos szavakban ítélte el a cionista csoportok gerilla harcát és terror-cselekményekkel vádolta a revizionistákat.

Kurt Blumenfeld elismeréssel adózott az exekutívé munkájának, különösen a bevándorlást illetőleg. Szigorú intézkedéseket követel a szervezeti fegyelem fenntartásának biztosítására.

Ezután Berl Locker, az exekutívé tagja szólalt fel, szemére hányta a Mizrahi rak, hogy szabolja a Keren Hájjeszodot és az országépítő alap elleni akcióját vallási kérdésekkel hozza összefüggésbe, hogy ezzel az exekutívének ártson. Hangsúlyozta, hogy a kongresszusi többséggel megválasztott exekutívé, ha nem is támogatást és odaadást, de legalább lojalitást igényelhet.

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szerda este 8 órakor: Zsidónó.
Péntek este 8 órakor: Mignon.
Szombat délután 3 órakor: Zsidónó.
Vasárnap délután 3 órakor: Szép Heléna.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor:
Oroszország démona. Minden idők legnagyobb filmalkotása, főszerepekben: Lionel-Ethel-John Barrymore és Diana Wynyard, a Cavalcade filmből ismert művésznő.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor:
Szökött feyenc vagyok. Mélyen megindító film, Robert Elliot Burns világhírű regénye nyomán, főszerepekben: Paul Muni.

Romanov: Három pár selyemharisnya.

Romnov, a jó megfigyelő, könnyed elbeszélő író ebben a művében egy orosz fiatal tudós feleségének nagy lelki megpróbáltatásait, szerelmi játékeit és tragikomikus csalódását írja meg. Egy darab etet hol komikus, hol megdöbbentően lecsújtó körképe ez a pompás regény. Ára kötvé 60 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltség előzetes beküldése mellett, vagy utánvétellel.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Szerlem iskolája. A Royal-mozgóban Harry-film mutatnak, a Szerlem iskolája címűt. A kütűnő, sok humorral és kómikái vénával rendelkező divának a pályafutása ebben a filmben mindössze annyi, hogy sápadt, szutykos kis cselédjeányból dává ravaszkodja fel magát. Persze minden egyes etapja a cél felé szaturálva van egészséges, duzzadó humorral. Az érdekes filmet, amely még néhány napig műsoron marad, a román husvét napjaiban tömegesen látogatták.

— Hevesi Piroška zongoraművésznő április 18-án, szerdán este tartja ezidei egyetlen szólóhangversenyét a kath. gimnáziumban. A nívós hangverseny iránt máris jogosan nagy érdeklődés mutatkozik, miután a kolozsvári közönségnek hosszabb szünet után újra alkalma lesz hallani Hevesi Piroškát egy teljes estét betöltő gazdag és rendkívül változatos program keretében. Programok Ellenék, Lepage, Király könyvesboltban kaphatók.

Most első ízben sorsolja ki AZ ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTEK

a következő

nagy nyereményeket:

8 millió
3 millió
2 millió

19

darab

1.000.000

NYEREMÉNY

A legszerencsésebb esetben

13 millió leit nyerhet

Huzás egy hónap múlva

Ma ha milliomos akar lenni
Sorsjegyet csak Iliescutól kell venni.

Banca Iliescu R. T. Cluj

Uj szerencsés főelárúsítás Clujon!!!

TÖRÖK ÉS TÁRSA CLUJ

Postafiók 23.

Rendelje meg postán sorsjegyet, mert
Török szerencséje örök!!!

APRÓHIRDETÉSEK

Eltadó sarokház forgalmas helyen, mely áll berendezett pékségből, két kemencével, lakásokból és üzlethelyiségből. Esetleg bérbeadó. Pata ucca 57.

Kiadó azonnalra különbéjratu, elegán san butorozott parkettes szoba. Szenes, Tunarilor 2.

Május 1-re kiadó üzlethelyiség és eből nyíló betonirozott, víz és villannyal ellátott nagykiterjedésű szuterénhelyiség, borpincének, műhelynek, üzleti rakárnak alkalmas. Szenes, Tunarilor 2. Telefon 1-31.

Fiatall zsidó mechanikus-elektikus sofőr alkalmazást keres magán vállalatnál — vagy gyárvállalatnál. Többévi gyakorlatl és elsőrendű referenciákkal rendelkezék. Vidékre is. Cim: Jankovics Mór Fogaras, Vasile Alexandru 56.

Keresünk azonnali megvételre 2 drb. „Master Buic”, 2 drb. „De-Sotto” jó karban levő motorokat. S. A. de autobuze Mera et Comp. Cluj, str. Reg. Ferdinand No. 56.

Satumaren jól berendezett nagy vevőkörrel rendelkező gépjávitó és rezárgyár eladó, esetleg bérbe adó, fiatal szakemberek benőszülhetnek. Gyógyfürdő kénesforrásokkal szép épületekkel eladó vasut állomás mellett. Complet jéggyár 25.000 kalórias eladó. Információkat ad Kandel ügynőtség Satumare, 20 lej levélbéllyeg ellenében.

Fiatall tisztviselő házaspár keres egy nagy világos üres szobát, fürdőszoba használatl. Cim: Fötér 21, ujságárus.

Kertes házban egy, esetleg két szoba konyha mellékhelyiségekkel kiadó. Gombos, Király ucca 45.

Kiadó str. Bălcescu 15-a alatt kettő parkettes szoba előszoba, fürdőszoba, konyha, éleškamra és pincéből álló kertes napos oldalon fekvő lakás.

Önhibáján kívül elvált zsidó fiatal ur-asszony, ki a háztartás minden ágában jártas kütűnő üzleti érzékkel bir, házvezetőnőnek anyahelyettesnek, munkatársnak ajánlkozik, feltétlen uriházhoz. Szíves megkereséseket „Elettárs” jellegű Oradea főposta Poste restante címre kér.

Keresek május 1-re vendégloji gyakorlatl crth. kóser konyhához középkorú szerény igényű zsidó szakácsnőt Schwartz internátus Oradea, str. Ep. Ciorogariu 8.

Egy szoba konyha, fürdőszobás lakást keresek május 1-re. Rendes lakó jellegű a kiadóba.

Elveszett a Király zeneműkereskedő és a Calea Regele Ferdinand között szombat este 8 órakor egy kis csomag kották. Rohm, Stacato Etüd és Burmester, Wiegensied. Jutalom ellenében kérjük a Király üzletébe beadni.

Lucife

Irta:

Pattanj es
örj át es
én örize
hol bánai a

Szóban, tel
az újulást
Akarom, m
s kedvem

Ezért tere
és ezért sz
Hol csak
biztos rom

Hin öröm
oktondi vá
Ös-vefésém
szökkenj m

Higgye im

hogy élet
Leplem ab
mellyel le

Ujulj meg
éhség a sz
Bolond él
s feledd e

— Anglián is kirá
lentik: Sir
képviselő,
neral, Mon
kijelentette
cializmus t
letes király
örökletes k
dogabb leh
kai köztárs
Stafford C
nagy vissza
kozatával,
célzott, hog
feg jutni,
palota rész

Bere

— Eljeg
reről eljeg
cutamareit
lön értesít

— Fokoz
internálótá
wollersdor
lótáort a
san megsz
mult napo
114 szociál
mistát tar
hét alatt
badonboes
ban egy
amely mi
szálltani,
hare ere
bruchit tá
ják és he
nek. Az
iparosozó
a hazafias
külön rem
frontnak.

HIREK

Ma, szerdán a ROYAL MOZGÓ-ban:
Lilian Harvey
SZERELEM ISKOLAJA

Lucifer a tavaszban

Irtá: SALAMON LÁSZLÓ

*Pattanj csak rügy a tavasi ágon,
örj át csak kedv a vén elmúláson:
én őrizve állok őstítkom ormán,
hol bánat a törvény és halál a kormány.*

*Szóban, tettben, vágyban és vérben
az újulást én hozom, akarom, értem.
Akarom, mert Van a Semmi mása
s kedvem lelem a meddő körforgásba.*

*Ezért teremtek tavaszt, eszmét, álmot
és ezért szövöm csodákba az átkot.
Hol esik csattan s ölékés láza éget,
biztos rontás hozza ott a véget.*

*Hu öröm búzduj hát: tavasz van,
oktombi vágy, éledj fel a kamászbán.
Ős-vetésem: hit, akarat, mámor,
szökkenj magasra a pokol humuszából!*

*Higgye in magáról, hogy minden — a
Semmi,
hogy élet ura s értelme a senki.
Leplem alá rejtem el a bárdot,
mellyel lekaszálom újra a világot.*

*Ujulj meg nap, virág, folyó, álm,
éhség a szívben és a barrikádon!
Bolond élet hídd, hogy cél a léted
s feledd el, hogy rossz halál a véged.*

— Anglia a szocializmus győzelme eseten is királyság maradna. Londonból jelentik: Sir Stafford Cripps, munkáspárti képviselő, volt szocialista Attorney General, Montrealban adott nyilatkozatában kijelentette, hogy Angliának még a szocializmus teljes győzelme esetén is örökletes királyságnak kell maradnia. Az örökletes király jogára alatt sokkal boldogabb lehet az ország, mint egy politikai köztársasági elnök vezetése alatt. Sir Stafford Cripps tudvalevőleg nemrég nagy visszatetszést keltett ismert nyilatkozatával, amelyben annak lehetőségére célozott, hogy a munkáspárt, ha többségre fog jutni, „le fogja törni a Buckingham-palota részéről mutatkozó ellenállást”.

Eljegyzés. Tager Bernát Satu-Mazeról eljegyezte Halpert Cipórá, a somcutamarei főrabbi leányát. (Minden külön értesítés helyett.)

— Fokozatosan megszüntetik az osztrák internálótáborokat. Bécsből jelentik: A wöllesdorfi és kaisersteinbruchi internálótábor a legközelebbi időben fokozatosan megszüntetik. A két táborban az elmúlt napokban 750 nemzeti szocialistát, 114 szociáldemokratát és néhány kommunistát tartottak fogva. Az elmúlt négy hét alatt kétszáz nemzeti szocialistát szabadon bocsátottak. A wöllesdorfi táborban egy ideig vérhas járvány dühöngött, amely miatt 42 embert kellett kórházba szállítani. A betegség ellen folytatott harc eredményes volt. A kaisersteinbruchi tábor rövidesen teljesen feloszlatják és helyébe tüzérségi iskolát létesítenek. Az osztrák parasztszövetség és az iparoszövetség elhatározta, hogy belép a hazafias frontba. A két szervezet mint külön rendi csoport lesz tagja a hazafias frontnak.

— Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségeknel, vérszegénység, sápadtság és lesoványodás esetében reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti a tápanyagok vérbejutását.

— Rákgyógyítás kobraméreg-injekcióival. Párizsból jelentik: Franciaországban az utóbbi időben eredményes kísérleteket hajtottak végre a rákbetegségek gyógyítása terén kobrakigyó mérgevel. Orlicioni professzor, aki elsőnek alkalmazta a kobraméreg-injekciókat rákbetegségeknél, legújabb nyilatkozatában azt állítja, hogy az injekció maradéktalanul megszünteti a fájdalmakat. Az injekció hatása meglehetősen tartós és egy injekció egy hétre elegendő a fájdalmak csillapítására. A professor szerint a kobraméreg-injekció nemcsak a fájdalmat csillapítja, hanem közvetve a betegséget gyökerében is gyógyítja. Erre vonatkozóan még nincsenek megbízható pontos adatok, annyit azonban már eddig is megállapítottak, hogy a rákos daganatok az injekció után kisebb bűnnek. Olyan eset, hogy a daganat teljesen eltűnt volna az injekció következtében, még nem fordult elő.

— Japán dumping-szoknyák hat pennyért. Londonból jelentik: A japán dumping legújabb kirívó példái: Londonban japán gyártmányú töltőtöltő lakat kínálnak darabonként 2 pennyért és női szoknyákat darabonként 6 pennyért. Egy spanyol importőg japán ajánlatot kapott villamos kizárólagos jogokra, darabonként háromnegyed pennyért.

Üdít és szepít
Germandrée
Tuder és Crém

— Elkészült a titkos szerkezetű „Aquarius”. Londonból jelentik: A Yarwoodféle hajógyár elkészítette az Aquariust, a légügyi minisztérium által tervezett titkos szerkezetű motoros hajót, amelyet repülőgépek szállítására fognak használni. Az Aquariusnak olyan irányjelző készüléke van, amelynek segítségével háromszázhusz kilométer távolságból megállapíthatja a közlekedő repülőgépek magasságát, repülési sebességét és irányát. Növeli a hajó érdekességét az is, hogy fedélzetén teljesít szolgálatot „Shav pilóta”, aki tudvalevőleg azonos a híres „arabiai Lawrence” ezredessel. Az Aquarius a próbajárat befejeztével Singaporeban fog szolgálatot teljesíteni.

— Halálos bányászercséltség Tokióban. Londonból jelentik: Tokiói jelentés szerint Tokushima terület egyik szénbányájában szénágyúrobbanás történt, amely 50 munkást maga alá temetett. Mentési kísérletek indultak meg az eltemetett bányászok megmentésére, de ezideig nem sikerült hozzáférközni a szerencsétlenül járt bányászokhoz.

Erdélyi bankház Bucurestiben. Paul Szigeti, az Anglo Bank volt nagyváradi igazgatója Bucurestiben, Lipszani 20. sz. alatt banküzletet nyitott. Foglalkozik állampapírok és részvények vételével, eladásával, váltók, dokumensek, couponok inkasszójával, letétek kezelésével, értékpapírok, áru-, lombard- s egyéb rövid lejáratú kölcsönök folyósításával, stb. A Román Királyi Oszálysorsjáték sorsjegyeinek elárúsítóhelye.

— Aljehim vezet a sakkvilágmesterei küzdelemben. Baden-Badenből jelentik: Tegnapi játszották le a sakkosztály bajnoki címéért folytatott küzdelem harmadik játszóját. A mérkőzés, mint ismeretes, Bogoljubov és Aljehim sakkmeistere között folyik. A harmadik játszma remisssel végződött. A mérkőzés jelenlegi állása: Aljehim 1 játszmát nyert és 2 játszma eldöntetlen maradt. A negyedik játszmat ma, szerdán Willingenben tartják.

A Kolozsvári Zsidó Párt Kolozsvári jogvédő irodájának felhívása a konverzió ügyében. Felhívjuk tagjaink szíves figyelmét az új konverziós törvény hamar rendelkezésére, mely szerint mind azok a városi adósok, akiknek ingatlanuk vannak és akik adósságaikat ezen törvény értelmében fizetni óhajtják, — deklarációikat a törvény életbeléptetésétől, tehát 1934 április hó 5-től számított 1 (egy) hónap alatt, kötelesek az illetékes törvényszéknél benyújtani. A jogvédő iroda az ilyen városi adós párttagoknak mindennap 12-től d. u. 2 óráig strada Filipescu 1/a alatti irodájában rendelkezésére áll és a megfelelő felvilágosítással szolgál. Figyelmeztetjük tagjainkat, hogy a konverzió eskü az 1931 december 18. előtti adósságokra vonatkozik és nem terjed ki azokra, amelyek kizárólag kereskedelmi vagy ipari jellegűek. A jogvédő iroda ügyészei a párt tagjainak rendelkezésére állanak minden a konverziós törvény által szabályozott esetben, miértis saját érdekükben áll tagjainknak, hogy ilytermészetű ügyeikben jogvédő irodánkat felkeressék. Dr. Spitzer József, a jogvédő iroda elnöke, Palek Rezsín titkár.

— A bacillusok felfedezése óta a tudomány arra törekszik, hogy ezen ellenségekkel szemben egy egész arsenált vo-nultasson fel. A készítmények százai segítenek az emberiségnek ebben a harcban. Hyperol az ön leghűbb szövetségese a láthatatlan kártevőkkel — a mikroba-kal szemben! Friss superoxyd, Hyperol-ból készítve, a legjobb fertőtlenítő szar.

— Rendőrségi hírek. Pop Valér 41 éves kolozsvári pénzügyigazgatósági tisztviselő ma reggel hirtelen halál következtében meghalt. Az ügyészség, a rendőrség megállapításai alapján megadta a temetési engedélyt. — A hét-főrl keddre virradó éjjel ismeretlen tettesek betörték a kolozsvári Magyar Színház büféjébe. A tolvajok a kéznél lévő eszokoládékészletet lopták el. A nyomozás az ismeretlen tettesek után megindult.

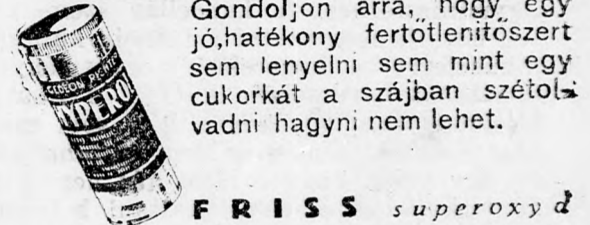
— Hogyan nevelik az új Dalai lámát? Londonból jelentik: Nemrégiben halt meg Tibet fővárosában a Dalai láma, Buddha földi képviselője. A kézüllő negyzezt-kilométeres birodalomban már sikerült is megtalálni az utódját, azt a gyermeket, aki abban a pillanatban született, amikor a régi meghalt, tehát a hagyományok szerint testébe az ő lelke költözött. A kizsémelt új főpap szelvény munkásalád gyermeke, aki tehát a keleti világ legmagasabb emberi méltóságára fog emelkedni. Akármilyen szép is ez a pályafutás, amely a gyermeke vár, az évszázadok óta kialakult gyakorlat olyan nevelést ír elő, hogy aligha lesz boldog gyermekkorra. A szülei soha nem látják viszont a gyermeket. Már el is vitték a lhassai templomfalába, ahol csak főpapok veszik körül. Tibetnek hárommillió lakosa van, ezek közül háromszáz ezer láma, akik állandóan helyet cserélnek a központban. Az új Dalai láma etetéséről egy asszony gondoskodik, de ezenkívül minden egyéb teendő a lámák feladata. Ők altatják el a fiatal felistent, még pedig harsonaszóval, fülhasogató dobolással és koponyák vad összeütögetésével. Ez a szörnyű láma arra való, hogy a Dalai lámától a gonosz szellemeket elriasszák. A gyermek játékszerei embercsontokból készülnek, díszítjük is arra való, hogy az ördögöket elizze. Ugyanez az eljárás akkor is, ha a főpap beteg. Ilyenkor nem orvost, nem is kuruzslót hívnak hozzá, hanem örjítő lármával megint csak a szellemeket kergetnek el a közeléből. A gyermek egyetlen szórakoztatása az ördögjánc. Ijesztő mezbe, alárebá bújatott lámák járják a táncot és az ünnepek fénypontja az emberáldozat, amelyet azonban ma már, a művelődés elterjedésével, jelképesen, báb felhasználásával végeznek el. A most elhunyt, helyesebben megölt Dalai láma 57 éves volt. Ez is a művelődés behatolását bizonyítja, mert a régi időkben a Dalai lámának nem volt szabad husz esztendőnél többet élnie. Buddha tiszta, romlatlan személyesítőt kíván magának és egy bizonyos életkoron túl ez a feltétel már nincs meg. A környezet tehát mindig gondoskodott róla, hogy a Dalai láma ne élje túl a kritikus korhatárt.

Sayers. Jelge: „Gyilkosság”. Egy hirtetőiroda titkái: vér, arany, kokain. A 28 lejes detektív-sorozatban. Kapható az Uj Kelet könyvesboltjában az összeg és portóköltés előzetes beklüldésével.

Bevásárlásnál a címke superoxydot jelezhet.

De néhány hét múlva az üveg már csak vizet tartalmazhat, minden fertőtlenítő hatás nélkül.

FRISS superoxyd HYPEROL

—ból készítve, a legjobb fertőtlenítőszer és nem mérgező. Kapható minden gyógyszerertben és drogériában. Kis tubus 10 tablettával 30 lei. Nagy tubus 20 tablettával 47 lei. Gedeon Richter — készítménye.

RÁDIÓ MŰSOR

Londonban most folyik a világ egyik legnagyobb kézirattaukciója. A kéziratok többségét Napoleon fiának, Beauharnais Jenőnek irattárából szerezte meg egy öreg francia nemes, aki most eladásra kínálja őket. Vanak a levelek közt olyanok is, amiket Napoleon Augusta Amáliához, Beauharnais Jenő feleségéhez írt. A gyűjteményhez tartoznak továbbá államférfiak, katonák és diplomataik által írt és aláírt irások, továbbá Berthier tábornagnak, Napoleon vezérkari főnökének 500 levele, Massena és Ney tábornagy, valamint Bertrand grófnak levelei, Napoleon magántermészetű feljegyzései, Mária Lujza császárnőről, csupa oly kézirás, amely alkalmas arra, hogy új betekintést engedjen az akkori idők történetébe.

A francia állami bank nemrég a következő levelet kapta: Nagyon köszönjük szíves közreműködésüket. Előzékenységre vált az a sajátbeli közlésük, hogy az általunk készített bankjegyek az S-betűről felismerhetők. Ezentul nagyobb gondossággal járunk el munkánkban. Kiváló tisztelettel: a hami-sítók.

S. J. Rosenblatt, akit az amerikai új jáépítési tanács a filmpar utjászervezésének tanulmányozására küldött Hollywoodba, Roosevelt elnök elé terjesztett jelentésében azt ajánlja, hogy a kormány a filmesillagok fizetését népszerűségük arányában maximálja. A legmagasabb fizetést, heti 3000 dollárt, azok a csillagok kapják, akiknek mozgóképeit 1 milliónál több néző látta.

Rövidesen be fogják rendezni Szent Ilona szigetén a Napoleon-muzeumot abban a házban, amelyben a császár a szigeten élt és meghalt. A lakóházat úgy rendezik be, ahogyan az Napoleon idejében berendezve volt. Angol kormányrésztől hozzájárulásukat adták ahhoz, hogy a restaurált és újlag berendezett házat francia őrség őrizze.

1934. április 11.
solja ki
RSJÁTEK
eket:
illió
millió
millió
0.000
NYEREMÉNY
nyerhet
y hónap múlva
rusítás Clujon!!!
ÁRSA CLUJ
k 23.
s sorsjegyet, mert
seje örök!!!
ESEK
házaspár keres egy
bát, fürdőszoba hasz
21. újságárus.
y, esetleg két szoba
gekkel kiadó. Gom-
eu 15-a alatt kettő
fürdőszoba, fürdőszoba,
és pincéből álló ker-
kő lakás.
vált zsidó fiatal ur-
rtás minden ágában
érzékkel bir, házve-
ettesnek, munkatárs-
etlen uriházhoz. Szi-
„Élettárs” jeligére
e restante címre
e vendéglői gyakor-
onyhához középkorú
szakácsnőt Schwartz
tr. Ep. Ciorogariu 8.
a, fürdőszobás lakást
Rendes lakó jeligére
y zeneműkereskedő
erdinand között szom-
gy kis csomag kottá-
és Burmester, Wie-
ellenében kérjük a
ni.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Hitler meghívást intéz Barthou francia külügyminiszterhez?

Francois Poncet tényleg tárgyalt Párizsban Barthou berlini látogatásáról. Hivatalos német meghívás nem érkezett Párizsba. Franciaország leszerelési feltételei

A francia kormány nemzetközi bizottságot akar küldeni Németországba a fegyverkezés megvizsgálására

Párizs, április 10. A Paris Soir értesülése szerint híre jár, hogy Hitler meghívást fog intézni Barthou francia külügyminiszterhez. A kancellár személyesen óhajtja megvitatni a francia külügyminiszterrel a leszerelési egyezményre vonatkozó kérdéseket. A Quai d'Orsay kijelentették, hogy ezt a hírt sem meg nem erősítik, sem meg nem cáfolhatják, de úgy vélik, hogy a látogatás nem lenne teljes ellentétben a mostani helyzetnyújtotta lehetőségekkel.

Ujabb párizsi és a fentiekkel összefüggő jelentés szerint Francois Poncet berlini francia nagykövete nyolc napos szabadságra a francia fővárosba érkezett. Utjához messzemenő kombinációkat fűztek, amelyek legnagyobb része alaptalan. A Journal szerint a nagykövet Doumerguenél és Barthounál lefolyt kihallgatása során szó volt a francia külügyminiszter esetleges berlini utjának előkészítéséről is.

Politikai körökben úgy tudják, hogy formális német hivatalos meghívás nem érkezett a Quai d'Orsayre. Lehetségesnek tartják azt is, hogy a berlini külügyminiszter látogatásáról szóló híresztelésnek Hitler kijelentései képezik az alapját. A német birodalmi kancellár ugyanis napokkal ezelőtt az amerikai sajtó egyik munkatársa előtt azt hangoztatta, hogy előtte a politikában a felelős és hivatalos kormányférfiakkal folytatott közvetlen eszmecsere tűnik a legnagyobb eredmény nyel kecségetőnek.

Párizs, április 10. A Populaire értesülése szerint híre jár, hogy a francia kormány a leszerelési egyezmény aláírása előtt kívánni fogja, hogy a német fegyverkezések jelenlegi állapotának megvizsgálása céljából nemzetközi vizsgálóbizottságot küldjenek ki. A vizsgálóbizottság az érdekelt hatalmak nagyvezérkarainak tagjaiból állanak.

Barthou válaszejegyzéke Angliához a sajtóban általában kedvező fogadtatásra talált.

Egyes lapok, mint a Notre Temps, kifogásolják a jegyzék logikáját, amely az angolokat tévedésbe ejtheti, afelől, vajjon a fegyverkezések csökkentésére vagy csupán a fegyverkezések korlátozására irányuló egyezményt óhajtja-e Franciaország.

A Petit Parisien hangoztatja, hogy új francia-angol eszmecsere van szükség.

A Journal ugyanilyen szellemben ír. Úgy véli, hogy a francia jegyzék csak akkor vezethet eredményre, ha egész sor nemzetközi megbeszélésnek — nem csupán a Párizs és London közötti tárgyalásnak hanem a Róma és London, továbbá a Párizs, Bukarest, Varsó, Prága közötti megbeszéléseknek — tárgya lesz.

Az Oeuvre úgy véli, hogy most már Angolországban kell határozott javaslatot tennie egy „újrafegyverkezési” egyezmény megkötésére és vállalnia kell az ebből eredő felelősséget.

A jobboldal lapjai figyelmeztetik a kormányt, hogy nagy hiba lenne, ha legálisan ismernék el az eddigi végrehajtott németországi titkos fegyverkezést, mert ezáltal félredobhatóvá válnék az egész versaillesi békeszerződés is.

Róma is csatlakozik?

A francia válaszejegyzékkel kapcsolatban több római lap annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy amennyiben Anglia és Franciaország között a leszerelés kérdésében meggyőzés jön létre, ehhez valószínűleg Róma is csatlakozik. Ha az angolok a franciákkal nem jutnak megállapodásra, ez esetben Suvich olasz külügyi államtitkár Londonban a január 3-iki olasz leszerelési emlékirat alapján

határozott javaslatokat fog előterjeszténi.

A francia leszerelési feltételek

Róma, április 10. Az Osservatore Romano értesülése szerint Franciaország a következőkben közölte leszerelési feltételeit Angliával:

1. Le kell szerezni a németországi felkatonai alakulatokat.
2. Franciaország szükségesnek tartja mai fegyverkezési színvonalának fenntartását.
3. Teljes ellenőrzés Németországgal szemben.
4. Gazdasági megtorlások, ha az egyezményt megsértik.

Párizsi jelentés közli, hogy hivatalos francia helyen megelégedéssel fogadják Angliának azt a kijelentését, hogy a le-

szerezési egyezmény megszegőivel szemben gazdasági szankciók alkalmazásában való részvételre kész.

Párizsi diplomáciai és kormánykörökben bizakodnak abban, hogy még a hónap folyamán létrejön a francia-angol megegyezés a leszerelési problémát illetően.

A német fegyverkezés az angol alsóház előtt

London, április 10. Az angol alsóház a husvéti szünet után megtartotta első ülését. Sir John Simon külügyminiszter közölte a törvényhozással, hogy a kormány felhívta berlini diplomáciai képviselőt arra, hogy informálódjék a német birodalmi kormányról a hadsereg és a repülésfejlesztés felemelt költségvetési tételéről.

Litvinov Genfben felveti Oroszországnak a Népszövetségbe való felvétele kérdését

Nehézségek a felvétel elfogadtatása körül

London, április 10. A Reuter távirati iroda értesülése szerint a Genfben utban levő Litvinov fel fogja vetni Oroszországnak a Népszövetségbe való felvétele kérdését. Genfi beavatott körökben nehézségeket látnak a felvétel elfogadtatása körül. A szovjet feltételei súlyosak s ezenfelül Oroszország még nem adott elégtételt Svájcnak a moszkvai svájci követtség kifosztásáért s a diplomáciai képviselő ellen elkövetett halálosvégű gyilkos merényletért. Ilyen kö-

rülmények között valószínűtlen, hogy Svájc de jure elismerje a szovjetet.

Egyidejű prágai jelentés szerint Benes elutazott Genfbe, ahol résztvesz a konferencia elnökségének ülésén.

Londonból érkezett jelentés arról számol be, hogy Edem angol főpécsetőr elutazott Párizsba át Genfbe. Edem a francia fővárosban a pályaudvaron tárgyalt Lord Tyren, távozóban levő párizsi angol nagykövettel.

Elkészültek a Newyork Buenos-Aires közötti pánamerikai autótut tervei

Hatvan autógyár munkásai sztrájkba léptek

Newyork, április 10. A pánamerikai autótut tervei elkészültek. Az utat Newyork-Buenos Aires között tervezik. Az északamerikai szakasz megépítése kavics felhasználásával 30, olajburkolattal 32, cement burkolattal mintegy százmillió dollár költséget igényelne. Valószínű, hogy az utóbbi lehetőség mellett döntenek, mert ez a megoldás három éven át teljes foglalkoztatást adna az amerikai cementműveknek.

A lapok értesülései szerint a tervet rövidesen a középamerikai érdekelt

államok konferenciája elé fogják terjesztetni, hogy döntsenek a középamerikai szakasz építéséről.

Londoni jelentés szerint az amerikai Detroitban 60 autógyár munkását előállító gyár munkássága sztrájkba lépett.

Newyork, április 10. R. Bingham az Egyesült Államok londoni nagykövete az Amerikai Kereskedelmi Kamara vilásgyűlésén tartott beszédében kijelentette, hogy csak a bennfentesek tudták, minő rettenetes gazdasági őrvény szelén álltak az Egyesült Államok tizenhárom hónappal ezelőtt.

JÉGSZEKRÉNYT, modern és garantált hűtőképességgel készíti GRÜNWALD JAKAB fémipari üzem CLUJ, Calea Decebal 23. Előnyös vidéki szállítás.

Minden iparág megbénult. Az összes vasúti vállalatok, még a legnagyobbak is, esőd küszöbén állottak és nem tudták esedékes tartozásaikat teljesíteni. Minden bank be volt zárva.

A betakarítatlan mezőgazdasági termények a mezőn rothadtak. A leghatalmasabb ipari és kereskedelmi vállalatok szédítő összegeket veszítettek és tartalékaik utolsó romjain tengődtek.

Roosevelt első nagy sikere a remény és bátorság helyreállítása volt s most a helyzet állandóan javul.

A nagy újjáépítési terv nem rögtönzés vagy sietség, hanem alapos megfontolás eredménye. Roosevelt nem fájdalomcsillapító szerekekkel dolgozik, hanem gyökeresen gyógyít.

Titulescu Genfben utazott

Bucuresti, április 10. A Lupta nagy cikkben foglalkozik Titulescu külföldi utjával. A lap nagy fontosságot tulajdonít a külügyminiszter Jefticesel folytatott tárgyalásainak, miután Jeftices rövidesen Ankarába utazik. Titulescu Genfben találkozni fog Benes csehszlovák külügyminiszterrel is, majd Párizsban fog tárgyalásokat folytatni, mint a kisantant megbízottja.

Agyonlítotték a kóbor cigányok egy csendőrmestert

Bucuresti, április 10. Borzalmas gyilkosság áldozata lett a storoinetimegyei Adancata község mellett egy kötelességteljesítő csendőrmester, Petre Trahu. Trahu felszólította egy cigányzsekekből álló karaván kocsisát, hogy igazolja magát. A kocsis úgy tett, mintha kocsijában akarna megkeveselni igazoló iratát, de azok helyett revolvért rántott elő és agyonlította a csendőrt. A lövés zajára a közeli lakosok üldözőbe veték a cigányokat, akiknek azonban sikerült megmenekülniük.

Politikamentesen akarja a kormány a községi választásokat levezetni

Bucuresti, április 10. Az Adeverul írja, hogy a kormány szombati minisztertanácsán elhatározta, hogy értesíti a prefektusokat, hogy a községi és megyei választásokat nem kívánja politikai jelleggel lefolytatni. Felkéri a többi pártokat a választásokon való részvételre. A lap szerint, ha sikerül a kormánynak a többi pártokat megnyerni, ez a politikai béke megvalósításának egy jelentős eszköze lenne.

Sámuel Hermin hegedűművész az Ujságírók klubban esütörtökön. Egy rendkívül talantumu fiatal kolozsvári hegedűművész mutatkozik be esütörtökön este az Ujságíróklubban: Sámuel Hermin a neve, aki még alig nőtte ki a bakfiskorból, máris olyan érett és meglepően mély nivóju művészetet revellál, amely Hubay-művet fogunk tőle vágjunk etao gazdag jövőt ígérő. Beethoven híres op 26 szonátáját, egy Sarasate és egy Hubay-művet fogunk tőle hallani a kitűnő Útó Mária zongorakísérettel.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt., nyomása, Cluj, Strada Baron L. Pop 15, Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa postală plătită în nu. No. 224713-9

(A. Telefon: Havonta 110, évre 600, egy földre: Havonta félére 12, egy detések díjsz KELET" az időszámítás egy keink utánra rás megjelöl

Bedlini hu

Philippe B a francia Ma

"Mít gond születésnapján Sok jól, kétsz és rosszat i Nincs min dalmában, kü hetetlen polit

Talán még felett: fenyeget Németország közti égboltot.

Vajjon me németek azt a kik a naciona gán megfizet

Igen: Német rend jellemző alatt sötét ár

Fél egy órá özőnk a tör kj a vidékre.

Egy töme gazdagabb, még számos ruhák.

A feketébe sok s a barna patosokhoz a kat, a zöldes kékkel repül front szürkés zelni.

Mindezek kifogástalan kes volna tud ruhás tömeg Barmenny az öröm, am mégis kétség aggodalom

Tudja a földi közvélemény nem nézi ag

Ezen a hember gyöny lömütatvány tak, mint t raudultak k

Ott elsétá hommentes, vakban adta

Találkozta korintini es tizgették: „

Ez a kö, am tak Németo rökölő, hogy

A németek tak-e vajjon

A kezes

Manapság valóságáról.

Minden politikai szükségességét a korlátozottság ciába töröl

Holott eg demokráciák kitűzéseiben van a hiba

ben, akik követő évti ban — kép

Ezekre a nique, a na lektorral v francia lap

Meg kell minique — három nag az orosz

országi fasz keresztetek, egy p zetök

Ugy Oro Németország ben a szoc volt minde